

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського ордена Трудового Червоного Прапора
державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 7 (852)

16 березня 1966 р.

Ціна 2 коп.

СЕРЕД СТУДЕНТІВ

Безперечно, що виховання студентів не тільки в професійному, науковому, але й в політичному напрямку відбувається головним чином на лекціях та під час самостійної роботи по детальному засвоєнню того чи іншого комплексу людських знань. Саме ці види роботи й формують у студента його світогляд, світосприйняття. Особливо виразно відчувається це в університеті, де в порівнянні з іншими учбовими закладами цикл наук представлено в дуже широкій і різноманітній гамі.

Але, очевидно, існують такі моменти як внутрішнього, так і зовнішнього політичного життя, на які слід реагувати негайно, а головне: на підставі аналізу їх вчити майбутнього фахівця самостійно розбиратися в подіях, давати їм належну оцінку, щоб свідомо й активно втручатися в нашу спільну працю побудови комуністичного суспільства. І тут єдиним випробуванням зааряддям нашої партії залишається агітаційно-пропагандистська робота.

На жаль, на цій ділянці нашого життя у нас не все гаразд. Нема чого гріха тайти, що, з одного боку, викладач-агітатор, а з другого, студентський колектив інколи потрапляють у «протиріччя», коли перший прикладає всіх зусиль, щоб провести захід, а молодь прагне будь-що втекти від нього. Ми чомусь частенько захриваемо очі на це, а слід було б конкретно і дійово обговорити на наших загалом хороших семінарах агітаторів, які організовує партком університету, чому саме виникають подібного роду ситуації.

Гадаємо, що на таке обговорення слід запросити наш комсомольсько-молодіжний актив, де б можна було поговорити відверто, сердечно, й широко.

Ми шукаємо нових форм роботи, прагнемо до цікавих, животрепетних політгодин. Так, в минулому семестрі зрештою непогано проходили наші зустрічі по обговоренню листа Миколи Смирнова, який було вміщено у молодіжному журналі «Смена» (1965, № 21), на тему, що слід розуміти під поняттям «щастя». Звичайно, що не все тут було продумано до кінця, не всі виступи були яскравими, інколи вони зводилися навіть до банальних відповідей, проте дані політгодини проходили дещо активніше від попередніх, викликали певну зацікавленість. Нам можуть докоряті в тому, а яке відношення мають подібного роду дискусії до завдань агітаційної роботи. Відповімо на це тим, що агітація становить собою настільки широку форму роботи, що обмежувати її абсолютно не потрібно. В даному випадку важливою є не тема бесіди, а те, в якому напрямку вона розгортається, які факти і ідеї виникають під час бесіди. Найкращі агітатори подають численні зразки такої майстерності — розгорнути потрібну політичну роботу навколо будь-якого животрепетного питання.

На наш погляд, не слід вже так категорично дотримуватись встановлених понеділків, вівторків або серед. Можливо, що після шести годин лекційної роботи така виховна година мало корисна. Студенти втомлені, вони поспішають обідати, відпочивати...

Нині перед агітаторами стоїть величезне завдання — проведення грунтовного обговорення проекту Директив XXIII з'їзду КПРС по п'ятирічному плану. Вже відбулись інформації, перші обговорення. Але треба ще краще, активніше вести цю надто важливу роботу.

М. ПАВЛЮК, агітатор.

ПОШУКИ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

НА XV НАУКОВІЙ ШЕВЧЕНКІВСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

Різноманітні щодо тематики, цікаві за змістом, доповіді викликали великий інтерес. Інтересно було послухати доповідь доцента з Запоріжжя Ф. Вашука, повідомлення старшого наукового співробітника Інституту літератури АН УРСР В. Бородіна, доцента з Київського університету Г. Сидоренко, молодшої наукової співробітниці Інституту літератури АН УРСР С. Попель.

Певний інтерес викликала доповідь старшого викладача Чернівецького університету О. Романця, повідомлення старшого викладача Ровенського педінституту Л. Бон-

даренко та старшого викладача нашого університету П. Данилка.

На секції фольклористики, мовознавства і мистецтвознавства в цей день було заслушано вісім доповідей. З них чотири доповіді зробили вчені нашого університету.

Великий інтерес викликали доповіді з Києва доцента П. Тимошенка, А. Кінька, Л. Владича і С. Раєвського.

Доценти нашого університету К. Данилко, А. Москаленко та А. Жаборюк, професор С. Бевзенко зробили цікаві повідомлення та доповіді.

В цей же день відбулось і пленарне заключне засідання.

Конференція пройшла успішно. Вона закінчилась, але не закінчились пошуки науковців, вивчення спадщини великого Кобзаря.

УСПІШНО проводять наукову роботу співробітники науково-дослідного Інституту фізики нашого університету М. Д'яченко та М. Воронцова.

НА ЗНІМКУ: старші наукові співробітники інституту М. Д'ЯЧЕНКО та М. ВОРОНЦОВА проводять дослідження.

ВИСОКА ОЦІНКА

ПРОФЕСОРУ Д. Г. ЕЛЬКІНУ ПРИСУДЖЕНА ПРЕМІЯ ПЕРШОГО СТУПЕНЮ

НЕДАВНО стало відомо, що монографія «Спrijняття часу», автором якої є завідуючий кафедрою психології нашого університету професор Д. Елькін, удостоєна премії першого ступеню ім. К. Д. Ушинського.

Монографія професора Елькіна є єдиною капітальною працею у вітчизняній літературі з проблеми часу. Вона представляє великий теоретичний інтерес, бо проблема часу продовжує залишатися ареною теоретичної і ідеологічної боротьби між матеріалістичною та ідеалістичною філософією і психологією.

Монографія Д. Г. Елькіна має безсумнівний практичний інтерес. Його важко переоцінити, особливо в наші дні бурхливого розвитку техніки, автоматизації, які ставлять серйозні вимоги до високої культури часових сприймань людини. Почуття часу є дуже важливою передумовою успіху в спорті, музиці та ряді інших областей людської діяльності.

Т. КОЗІНА.

Книга «Спrijняття часу» є узагальненням багаторічних досліджень з психології спrijняття часу, які проводяться на кафедрі психології нашого університету під керівництвом професора Д. Елькіна.

Про інтерес до питань часу у сучасній психології говорить той факт, що на XVIII Міжнародному психологічному конгресі в Москві в серпні 1966 року буде працювати симпозіум з питань спrijняття часу і простору, на якому наша кафедра психології виступає з програмою доповідью.

На закінчення хочеться відзначити, що премія першого ступеню ім. К. Д. Ушинського вперше за багато років присуджена праці з психології.

Висока оцінка монографії професора Д. Г. Елькіна — значна подія для кафедри психології. Ця оцінка є визнанням актуальності тієї галузі дослідження, в якій працюють психологи Одеського університету.

УСПІШНИЙ ЗАХИСТ

НЕЩОДАВНО на Вченій Раді історичного факультету Київського державного університету доцент нашого університету К. Петряєв захистив дисертацію на одержання ступеня доктора історичних наук.

До захисту доцент К. Петряєв опублікував 37 праць по темі своєї дисертації: «Сучасна історіографія історії Німеччини кінця XIX і початку ХХ століть».

Захист пройшов успішно. Офіційні опоненти дали високу оцінку праці нашого вченого.

ОБГОВОРЮЄМО

ПРОЕКТ ДИРЕКТИВ
ХХІІІ З'ЇЗДУ КПРС

ПО П'ЯТИРІЧНОМУ ПЛАНУ РОЗВИТКУ

НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА СРСР НА 1966—1970 роки

АКТИВНО і гаряче обговорюють викладачі та студенти проекту Директив ХХІІІ з'їзду КПРС по п'ятирічному плану розвитку народного господарства СРСР на 1966—1970 роки на відкритих факультетських партійних зборах, під час бесід, на політгодинах.

Нижче ми продовжуємо друкувати матеріали, що надійшли до редакції, про обговорення проекту Директив.

СХВАЛЮЄМО

На історичному факультеті нещодавно відбулися відкриті партійні збори. На них йшла мова про проект Директив ХХІІІ з'їзду КПРС по п'ятирічному плану розвитку народного господарства СРСР на 1966—1970 роки.

З доповідю на зборах виступив доцент кафедри політичної економії М. МОЙСЄЄВ. Доповідь була вислухана з великою увагою. Учасники зборів взяли участь в її обговоренні.

Першим слово бере викладач кафедри філософії А. ВЕСЕЛАГО.

— Коли читаеш проект Директив, — говорить вона, — замислюєшся над тим, а яким буде твій особистий вклад, вклад твого колективу у всенародну справу.

Ми історики — пропагандисти ідей партії і нам необхідно вже зараз уявити, як ми будемо пропагувати матеріали Директив по п'ятирічному плану розвитку народного господарства.

Ми повинні також пропагувати досягнення народу за всю його історію. Тому історичному факультету потрібно виступити ініціатором створення до 50-річчя Жовтня панорами героїчної оборони Одеси.

Вся наша країна готується гідно зустріти ХХІІІ з'їзд КПРС. Нашим подарунком зізу буде опрацювання чернеток дипломних робіт до кінця березня.

Про підвищення відповідальності за якість навчання гово-

рив у своєму виступі М. ГОЛОВАТИЙ.

— Успіхи у розвитку народного господарства цілком залежать від якості підготовки спеціалістів. Студенти — майбутні спеціалісти народного господарства. От чому вони

І ПІДТРИМУЄМО

повинні навчитись організовувати свою працю, внести з вузу не тільки вміння працювати, але і звичку поважати працю кожного будівника комунізму.

Відкриті партійні збори Історичного факультету одностайно прийняли резолюцію, в якій схвалюється проект Директив ХХІІІ з'їзду КПРС по п'ятирічному плану розвитку народного господарства на 1966—1970 роки.

В. КРАСНИЦЬКИЙ.

БЕСІДА у ГУРТОЖИТКУ

З ВЕЛИКИМ інтересом студенти читали проект Директив ХХІІІ з'їзду КПРС по п'ятирічному плану розвитку народного господарства СРСР на 1966—1970 роки.

У багатьох студентів виникли питання, з'явилось бажання глибше розібратись в накресленнях проекту Директив. І ось в один з суботніх вечорів студенти запросили до себе в гуртожиток доцента Я. Штернштейна. Він і провів з ними бесіду про проект Директив ХХІІІ з'їзду КПРС.

Після бесіди деякі студенти, зокрема тов. Шлапак, висловили свої думки щодо окремих розділів проекту Директив.

На зім'ї: доцент Я. Штернштейн проводить бесіду зі студентами-фізиками.

Текст і фото студента четвертого курсу фізично-математичного факультету А. Гурова.

На факультеті іноземних мов все ширше використовуються технічні засоби навчання.

НА ЗІМ'І: старший викладач В. Соломонов знайомить студентів зі звукозаписною апаратурою.

МАТЕМАТИКА-ЛІНГВІСТАМ

В СІЧНІ 1966 року на прохання активу лабораторії експериментальної фонетики факультету іноземних мов доцент механіко-математичного факультету Марк Микитович Швець розпочав читати курс «Математичної логіки».

Заняття викликали великий інтерес у викладачів, багато з них почали систематично відвідувати їх. Читались лекції з великим знанням справи, і, хоча курс був нелегкий, матеріал викладався у доступній і цікавій для філологів формі.

Ще Ломоносов говорив, що математика є очима науки. І дійсно, познайомившись з елементами математичної логіки, замисливши над деякими наче повністю пізнаними явищами мови, ми побачили тепер їх ніби в новому, яскравому світлі.

Одержані знання допомагають дослідникам більш чітко і однозначно формулювати свої думки при викладенні результатів наукової роботи, зробити більш доступною сучасну літературу з мовознавства, в якій застосовуються методи математичного аналізу, дають можливість самовдосконалуватися в галузі математики і використати математичний опис ряду мовних явищ у своїй роботі.

Викладачі факультету іноземни-

х молярі дякують за допомогу, надану їм Марком Микитовичем Швецем.

В найближчі дні на заключних заняттях професор А. Уйомов прочитає лекцію по застосуванню математичної логіки в лінгвістиці. Цієї лекції викладачі чекають з нетерпінням.

В цьому ж місяці для викладачів факультету іноземних мов тов. А. Костін розпочне читати курс лекцій з математичної статистики.

Т. БРОВЧЕНКО.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

АКТИВ ВЧИТЬСЯ

КОМИТЕТ комсомолу ознайомився з кореспонденціями: «Потрібна допомога», «Це необхідно», надрукованими в газеті «За наукові кадри» від 11 грудня 1965 року.

Автори заміток підняли дужеважливі питання роботи комсомольської організації.

Комітет комсомолу згодний з думкою, висловленою в кореспонденціях т. Ковальчик та Сенько-ва про ще слабку комсомольську роботу в деяких групах механіко-математичного, хімічного та інших факультетів.

Комітет комсомолу зараз спрямовує свою роботу на підвищення активності груп, навчання комсомольського активу.

Було проведено розширеній пленум комітету комсомолу, де обговорювалось питання організаційно-політичної роботи в комсомольських групах.

Для навчання активу комітет комсомолу періодично проводить засідання бюро на факультетах, куди запрошується весь актив цього факультету. Так, 15 лютого 1966 р. чергове засідання бюро відбулося на географічному факультеті. Був запрошений комсомольський актив не тільки цього, але й біологічного факультету.

Виконуючи постанови ХХ комсомольської конференції університету, комітет ЛКСМУ один-два рази на місяць проводить семінари, де комсомольський актив вчиться практиці роботи.

В. БОЛДЕНКО,
заступник секретаря комітету
ЛКСМУ.

ВИСОКА АКТИВНІСТЬ

На відкритих партійних зборах механіко-математичного факультету з доповідю «Про проект Директив ХХІІІ з'їзду КПРС по п'ятирічному плану розвитку народного господарства на 1966—1970 роки» виступив секретар партбюро К. Норкін.

В проекті Директив, — відзначає доповідач, — велику увагу приділяється питанням прискорення науково-технічного прогресу на основі широкого розвитку наукових досліджень в галузі теоретичної і прикладної математики, які забезпечують широке застосування математичних методів у різних галузях науки і техніки. Крім цього, електрообчислювальні машини наполегливо впроваджуються у такі складні галузі людської діяльності як економіка, планування і управління виробництвом.

Для рішення цих важливих завдань потрібні висококваліфіковані спеціалісти.

Перед нами, нашою партійною організацією, перед всім професорсько-викладацьким колективом механіко-математичного факультету, — продовжив доповідач, — сто-

ять великих і відповідальні завдання.

Перш за все слід вести широке роз'яснення серед молоді великих завдань нового п'ятирічного плану — знаменного етапу у створенні матеріально-технічної бази комунізму.

В той же час ми повинні ще організованіше вести роботу по удосконаленню учебного процесу, покращити підготовку спеціалістів-математиків.

Доповідь тов. Норкіна була вислухана з великою увагою. У її обговоренні взяли участь товариші Гаврилов, Костюк, Антонова, Свіченко, Каспар'янц, Кіро, Зубов.

Професор М. Гаврилов у своєму виступі відзначив, що факультет за минулу семирічку пішов вперед у своїй роботі. Підготовлено 8 кандидатських дисертацій і деякі з них вже захищені. Викладачі нашого факультету беруть активну участь у різних наукових конференціях.

Далі професор Гаврилов говорив про перспективи факультету, про те, що необхідно активніше готувати докторів наук.

У своєму виступі В. Костюк зупинився на питаннях, зв'язаних з підготовкою грамотних, хороших спеціалістів у галузі математики, програмування, підготовки економістів. Він запропонував створити економічну спеціалізацію на математичному факультеті.

Комсорг другого курсу тов. Антонова, говорячи про завдання комсомольської організації факультету, сказала, що головне — досягти відмінних успіхів у навчанні і всім студентам брати активну участь в громадському житті.

У своєму виступі С. Кіро відзначив, що в проекті Директив по п'ятирічному плану важливе місце відведено розвитку математичних наук, тому велике завдання стоїть перед механіко-матема-

тичним факультетом. В зв'язку з цим на обчислювальному центрі необхідно розширити коло спеціалістів, поклопотатись про оснащення обчислювального центру новими машинами.

Свій виступ тов. Каспар'янц присвятив питанням пропаганди і роз'яснення проекту Директив. Він закликав колективи кафедр надати допомогу агітаторам академічних груп в цій роботі.

Тов. Зубов у своєму виступі вказав, що одним з головних завдань ідеологічної роботи є широке роз'яснення Директив п'ятирічного плану та показ їх наукової обґрунтованості. Перед колективом факультету стоять завдання — глибоке вивчення і пропаганда Директив п'ятирічного плану розвитку народного господарства СРСР. Для цього необхідно вміло використовувати весь арсенал засобів і форм агітаційно-пропагандистської роботи, треба обновити наочну агітацію, підготувати стенди і т. д.

Всі пропозиції, висловлені учасниками зборів, лягли в основу розгорнутого рішення.

ЗМАГАННЯ ЗА КРАЩУ АКАДЕМГРУПУ

— Значить, вас цікавить найкраща група нашого факультету. Що ж, сідайте, будь ласка...

— Є така група...

Я обернувся і побачив усміхнене обличчя секретаря партійного бюро факультету Гліба Євгеновича Дмитрієвського.

— Мені здається, Надія Львівна, (це він до моого першого співрозмовника, виконуючого обов'язки декана хімічного факультету тов. Оленович), що ми не помілимось, якщо одразу назовемо ж другу групу третіокурсників.

— Отже, друга, саме друга група, — підтверджує Надія Львівна.

«Другогрупників» мені довго розшукувати не довелось. Навпаки, навіть трохи повезло: майже всі вони живуть в одному гуртожитку. Колектив чималий — 27 чоловік. Але кожен тут відповідає не тільки за себе, а й за товаришів. Тільки тому, мабуть, комсорг групи Таня Давиденко зуміла зорієнтувати своїх колег на перше місце в змаганні на честь 50-річчя Радянської влади за кращу академічну групу університету.

— А знаєте, — звертаючись до мене, говорить Таня, — треба було вам бути на зборах нашої групи тоді, коли ми обговорювали умови змагання, опубліковані в газеті «За наукові кадри»... То були незвичайні збори, адже всім запам'яталась торішня невдача, коли ми поступились першістю «одногрупникам» з першого курсу. Всі п'ять пунктів умов змагання розібрали ми на зборах до «кісточки». І вирішили, що в нас є всі можливості в цьому році бути першими по університету.

Такої ж думки і секретар комсомольської організації факультету Ганна Кожухова. (До речі, вона теж в цій, другій групі).

Ганна — приклад для товаришів. Вчиться вона лише на «добре» і «відмінно». Не відстають від Ганни і її товарищи. Ось взяти хоча б Сашу Зеркаленкова. Він — активний учасник художньої самодіяльності, зокрема, університетського хору. Його голос не раз принесив переможні очки другій групі на конкурсі художньої самодіяльності університету. Гітара, як каже Олександр, — його «найперша подруга».

А ще Саша — член філософського гуртка. Товариши жартома називають його «Сократом».

— Філософія — мое друге по-кликання, моя друга хімія, — говорить Саша.

А спорт? З ним «Сократ» міцно дружить. Доказом тому — перший розряд з акробатики. Недарма Саша — член збірної команди університету по акробатиці.

Тепер настало, мабуть, черга сказати і про навчання Саші. Велика громадська робота забирає в

ньюого багато часу. І все ж Олександр був серед перших — відмінником.

Нинішня сесія була для третьокурсників-хіміків дуже важкою. Крім заліків — чотири екзамени. Саша старався. Інакше й бути не могло. Перших три іспити він склав на «відмінно». Залишився останній, вирішальний... Фізичну хімію Саша склав лише на «добре».

— В навчанні, як у спорті, — каже він. Можна здобути високе звання відмінника, але втримати його дуже важко. Щодо мене, то я ще постараюсь.

ЗАКОН ЇХ ЖИТТЯ

Що ж, тим краще. Залишається лише побажати Олександру Зеркаленкову «м'якої посадки» під час весняної сесії.

По плечу Саші і його товаришам Толя Шмігель. В минулому солдат, відмінник бойової і політичної підготовки, він тепер староста другого курсу. Та ще й який! Перефразовуючи вищесказане, можна сказати, що Анатолій — «відмінник теоретичної і практичної підготовки». Підвищена стипендія — його супутник ще з першого курсу.

Цікавить Шмігеля і наукова робота. Він — член гуртка органічної хімії. Разом з іншими гуртківцями Толя з захопленням вивчає, досліджує фізіологічно активні речовини, які потім випробовуються на біологічному факультеті.

Активними учасниками цього гуртка є студентки Паршакова і Герасименко. Весь свій вільний час вони віддають улюблений науковій роботі.

Чимало гуртків працює на хімічному факультеті, а от студенти Костін, Кузнецов, Касьянов, Кіскіна разом з викладачами кафедри полімерів досліджують нові зразки полімерів. І, судячи по тому, як вони відгукуються про свою роботу, можна сказати, що вона їм приносить велике задоволення.

— В нас кожен комсомолець виконує громадську роботу, крім того, що добре вчиться, — зауважує Таня Давиденко. Інакше й бути не може в групі, яка бореться за університетську першість.

Завжди в строк виходить на факультеті газета «Радянський хімік». Дотепні малюнки-жарти і справжні картини студентського життя, що вміщуються в кожному

номері, — це справа рук Діми Костіна. Він розуміє свої обов'язки і з честю виправдовує довір'я товаришів.

— Головне, щоб людина завжди відчувала відповідальність за свою роботу і, звичайно, любила її, — каже Діма.

По-справжньому закохана в хімію Зоя Косолапова. Уважно стежить вона за новинками періодичних видань за рубежем з питань хімії. Вона добре перекладає іншомовні тексти з хімії на російську мову. Охоче допомагає товаришам. І не тому, що в умовах змагання записано: «Академічна група... бере під свій контроль роботу кожного студента, члена групи», а просто вона вважає це своїм обов'язком. Ось чому друзі обрали Зою заступником комсорга факультету. Во Зоя уважно вислушовує поради товаришів, не уявляє свого життя без колективу.

Так, кожен студент другої групи не уявляє свого життя без колективу. Схопив студент «незадовільно» — це вже подія. Це вже питання зборів групи, які відбуваються зразу ж після занять. Не прийшов студент на заняття — це теж подія. І на другий день в групі всі вже знають, чому був пропуск. Якщо причина поважна — допомагають. Якщо ж ні — вживавуть заходів. Тому й не дивно, що успішність і відвідування тут належному рівні.

Часто організовує група культурні заходи. Скажімо, йде новий фільм чи спектакль — йдуть всі разом.

На день народження (і це вже традиція) товарищи купують імениннику подарунки, щиро вітають його, бажають доброго здоров'я і відмінного студентського життя. Здавалось би, дрібниці. Але подібні заходи згуртовують колектив, наочно показують увагу товаришів.

— Закон життя кожного нашого студента — це моральний кодекс будівника комунізму, — каже Ганна Кожухова. Один за всіх і всі за одного. Саме ці якості будуть нашими союзниками в нелегкій боротьбі за університетську першість.

...Що ж казати, мені дуже сподобались мої нові знайомі. Залишається лише побажати їм щасливо го фінішу в змаганні. Яким же він буде насправді — це питання не далекого майбутнього.

С. МЕФОДОВСЬКИЙ,
студкор.

Ось вони — представники однієї з кращих академічних груп хімічного факультету. Включившись в змагання на честь 50-річчя Радянської влади, студенти цієї групи домоглися помітних успіхів в навчанні і в громадській роботі.

Так тримати, друзі!

КОМСОМОЛЬСЬКЕ ЖИТТЯ

ЯКБИ ЗАБІГАЛИ КОМСОРГИ

В ДРУГОМУ номері газети «За наукові кадри» за цей рік була надрукована стаття В. Барладяну під назвою «Коли час прогаяно». У своїй статті автор, зокрема, відзначив, що протягом першого семестру деякі студенти філологічного факультету часто не відвідували лекції і в силу цього не досить добре підготувалися до зимової сесії. На думку автора винні в цьому... комсорги учбових груп, які не надавали своєчасно допомоги відстаючим студентам, надто мало працювали з ними.

Мені здається, що в даному випадку думка автора помилкова. Чи ж варто на комсоргів груп зважувати таке обтяжливе завдання, як надання своєчасної допомоги відстаючим товаришам по навчанню. Мимоволі виникає питання: для чого існують на кожному курсі кожного факультету нашого університету академсектори? Ко-му, як не комсомольцям-активістам цих секторів слідкувати за наданням допомоги слабо встигаючим в навчанні студентам?

Думається, що комсорги також зовсім не зобов'язані слідкувати за відвідуванням лекцій окремими студентами. Навіщо займатися дублюванням старост курсів та груп? Адже саме старостам деканату факультетів довіряють журналі відвідування. Комсорги й так досить завантажені громадською роботою, з якою, на жаль, не справляються.

Так, комсоргом спроможна бути тільки людина, яка може кликати за собою, захоплювати. Такі люди є на всіх факультетах. І в

комітеті комсомолу є, це точно! Але все ж більша частина комсомольців в комітеті працює ніби у ві сні. Невпевнено, напомаць. Досить сказати, що члени комітету не можуть зобов'язати комсоргів своєчасно зібрати членські внески, робити відмітки про їх виплату. Ось що недавно трапилось з одним моїм товаришем.

Зібрався він переводитись до іншого вузу. Обхідний треба було підписати. Прийшов у комітет.

— Підпишіть.

— Не маю права. У вас за півроку внески не сплачено.

— Заплатив я, та ось наш комітет печатку загубив.

Ось так-то. Не пішли з комітету на факультет, не дали про чухана комсоргу. Спіть, значить, оргсектор комітету. Сплять, значить, і в комсомольських бюро.

А що, якби раптом і насправді активізувалася діяльність комсоргів, що якби вони і справді забігали? Що б то було?

В масштабах університету це означало б, що прокинувся комітет. Спортивні свята, зустрічі у ВАЗі з артистами театрів, балетмаскаради, КВК, зустрічі ліріків і фізиків... Ну, а в масштабах факультетів, курсів, це призвистило б захоплюючі екскурсії, турпоходи, суперечки, читки, диспути, тематичні вечори... Так, чого тільки не придумаєш з хорошими комсоргами!

С. ХАНЕВИЧ,
студент філологічного факультету.

ГОСТИ З НДР

Ось вже декілька днів в нашій країні гостює велика група молоді з НДР. Гости відвідали Москву, а потім по групах розійшлися до міст-героїв.

В Міжнародний жіночий день студенти нашого університету разом з представниками молоді міста зустріли гостей на аеродромі. Від імені клубу «Друг НДР» студенти запросили гостей відвідати університет.

І ось 10 березня до університету прибуло 30 гостей. Студенти зустріли юність НДР квітами. Керівник клубу «Друг НДР» викладач О. Російна і представники гостей обмінялись вітаннями і пам'ятними подарунками.

Художня самодіяльність філологічного факультету показала свою програму. Особливо сподобався гостям вокальний ансамбль «Ленок».

Студенти разом з гостями співали німецькі народні пісні і «Хай завжди буде сонце».

Зав'язались дружні бесіди на німецькій мові.

Гости відвідали наш музей історії університету. Зустріч пройшла в дружній і сердечній обстановці і на дівочо залішилася в пам'яті студентів університету і гостей з НДР.

ПЕРШІ УРОКИ

НАШ четвертий курс історично-факультету зараз на педагогічній практиці в школах м. Одеси.

Перед початком практики у нас була проведена конференція. На ній декан факультету доцент З. Першина вказала на ті завдання, що потрібно буде вирішити в процесі практики.

Наша група проходить практику в школі № 68. Директор її тов. Хорошилова і вчителі школи зустріли нас привітно і з першого ж дня надали нам допомогу у вирішенні ряду питань, зв'язаних з навчанням і вихованням. Велику допомогу надають нам керівники практики Л. Беленька і А. Загінайлло.

В школі № 68 особливо вдало розпочали свою практику студенти В. Соломко, Н. Полевої, Л. Цимбал, В. Харламова та інші. Ці сту-

денти вже дали по 3—4 пробних уроки і по 2—3 залікових. В. Соломко, наприклад, проходив в 8-х класах тему: «Культура Росії в XIX столітті». Один урок він провів в актовому залі школи, де учні зіграли декілька творів на піаніно, познайомилися з творчістю багатьох поетів, письменників, художників і композиторів Росії першої половини XIX століття. Студент М. Полевої використав на своїх уроках карти, схеми, картини та інші наукові посібники. А Ліда Цимбал добре провела уроки в XI класі.

Дещо невдало розпочав було свою педагогічну діяльність студент Прокуряков. Він вважав, що бути вчителем легко і несумілінно підготувався до свого першого пробного уроку, який давав в X класі. На помилки і недоліки Прокурякова вказали керівники практики, а також директор школи і співкурсники. Прокуряков прислухався до критики і наступні уроки провів вдало.

Велику допомогу в успішному проходженні практики надає нам організовані на факультеті кабінет методики викладання історії.

НОВІ КНИГИ

ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ВИДАТНІЙ ПОДІЇ

ВИДАВНИЦТВО «Наукова думка» готує до друку збірник документів і матеріалів у чотирьох томах, чотирьох книгах «Гражданська війна на Україні» (1918—1920 рр.). Мова російська.

Багатотомне видання присвячується видатній події у житті радянського народу і всього прогресивного людства — 50-річчю Великої Жовтневої соціалістичної революції.

В документах і матеріалах видання яскраво відображені геройна боротьба трудящих України, які під керівництвом Комуністичної партії розгромили іноземних інтервентів і внутрішню контрреволюцію.

Розкрито братерську дружбу народів нашої країни, яка міцніла і загартовувалась під час боротьби за владу Рад, вирішальне значення допомоги радянської Росії украйинському народові в його справедливій боротьбі.

У документах показана керівна роль В. І. Леніна, ЦК РКП(б), місцевих партійних організацій у визвольній війні трудящих України, а також діяльність партійних організацій в тилу ворога.

ЗАХОПЛЮЮЧА МАНДРІВКА

ВАЖКО сказати, куди геологи проникнуть раніше: на дно океанів чи на поверхню Місяця. Може бути, що тайни земних океанів будуть розгадані космонавтами в лабіринтах місячних гір...

Ці схвилювані роздуми про недалеке майбутнє ви прочитаєте не в науково-фантастичному романі, а в порівняно невеличкій за своїм обсягом (184 стор., ціна 27 коп.), цікаво написаній науковцями В. І. Лебединським та О. І. Шалімовим книзі «Загадки земних недр», яку нещодавно випустило видавництво «Наукова думка» («Науково-популярна серія»).

Кам'яна облонка нашої планети не є незмінною — вона пульсує. Читач познайомиться її з особливостями сучасного руху земної кори, з історією геологічної пістрия на континенті й одержить відповіді на безліч питань: як ви-

ростають гори, де народжуються землетруси, які причини їх появи, чим зумовлені вулканічні виверження? Характеризуючи вулканічні явища, автори наводять різні аспекти вітчизняних і зарубіжних вчених на причини землетрусів, простежують взаємозв'язок явищ внутрішньої активності Землі з розвитком речовини планети.

Це видання приверне увагу масового читача, як захоплюча мандрівка в майбутнє геології. Ви знайдете в ній і орієнтири, на які спрямовують дослідники цієї дуже важливої ділянки науки. Читач познайомиться з основами геологічних уявлень, без усвідомлення яких не можна розгадати таємниці земних надр.

У ЧОТИРЬОХ ТОМАХ

ГОТУЄТЬСЯ до друку видавництвом «Наукова думка» фундаментальна праця великого колективу видатних вчених Радянського Союзу «Істория отечественной математики» у чотирьох томах. Сторінки цієї праці розкажуть про розвиток математики і математичних знань у нашій країні від стародавніх часів до наших днів.

У першому томі досліджується розвиток математичних знань вищої і середньої школи, творчість перших вітчизняних математиків XVIII століття. Висвітлюється наукова творчість Єйера і його учнів, показана значна роль, яку відіграв М. В. Ломоносов у розвитку вітчизняної науки і зародження перших математичних шкіл і напрямків.

Другий том присвячено історії вітчизняної математики XIX і початку ХХ століття (до 1917 року). У третьому томі викладається розвиток математики і математичних знань після звершення Великої Жовтневої соціалістичної революції. Розповідається про перебудову вищої школи, виникнення нових наукових центрів, зокрема, в союзних республіках.

В останньому, четвертому томі викладається теорія функцій дійсно перемінного, теорія функцій комплексно-перемінного, звичайні диференціальні рівняння, математична фізика.

Видання розраховане на широке коло читачів, наукових працівників, викладачів вищої і середньої школи, аспірантів і студентів.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, комітета ЛКСМУ і профкома Одесского ордена Трудового Красного Знамени

государственного университета ім. И. И. Мечникова, гор. Одеса. Адреса редакції: Одеса, вул. Петра Великого, 2.

БР 05829

Кабінет працює щоденно.

Проходячи практику, ми одночасно виконуємо обов'язки і класних керівників. Це допомагає нам краще познайомитись з учнями і всебічно пізнати професію вчителя.

Я. ПОТЕРЯЙКО,
студент четвертого курсу історичного факультету.

ЗУСТРІЧІ З КЛАСОМ

ШКІЛЬНИЙ дзвоник, немов чарівник, веселий галас з коридорів загнав у класи, притишів. Перед дверима вчитель переводить дух. Урок української літератури в IX класі веде практикант

Олег Олійник. Усе, як на уроцих досвідченого вчителя — робоча дисципліна, увага, колективне мислення, тільки сам вчитель помітно хвилюється: то починає походжати, то не знає куди руки подіти... Після дзвоника Олега оточують учні. Доброзичливість, повага і порозуміння — такі стосунки вчителя і учнів.

Вчителька Кіра Максимівна Гришко, яка читає українську літературу, захворіла і її зараз заміняє О. Олійник. І це не випадково. Хоч педагогічний досвід Олега невеликий, він добре себе зарекомендував. Вдалими були пробні уроки, а залікові дав на «відмінно».

Не тільки Олійників такий. Євген Левицький, Тамара Кожухар, Валя Міщенко та інші студенти цієї групи, що проходять педпрактику в школі № 121, показують хо-

рошу загальну і методичну підготовку. Керівники практики Василь Васильович Шапоренко і Лариса Семенівна Терешко задоволені.

Девіз студентів: Давати уроки тільки відмінні! — здійснюють. Віриться, що взятий курс студен-

ті витримають.

При обговоренні уроків керівники допомагають початкучим вчителям аналізувати свої помилки, урізноманітнювати методику. За кожен урок вболівають всі, всі підтримують одного. Тому уроки виходять цікавими і змістовними. Відповіді учнів радують молодих вчителів. Ім приемно відчути, що їх зусилля не марні, що слова будуть думки. Це, мабуть, найвища нагорода для вчителя, тим більша для практиканта.

Педпрактика триває. Попереду ще не одна пам'ятна зустріч з класом.

А. МИКІТЕНКО.

1

«Громадяни пасажири, пригответся. Під'їжджаємо до Одеси. Раді вітати вас в нашому місті», — оголосив диктор поїзда Львів—Одеса. Традиційне «сонячне місто» навіть він посоромився вимовити. Одеса зустрічала нас сірим, похмурим туманом.

Нас не треба було попереджувати не забути що-небудь в поїзді: при нашій кількості багажу та пильності чуйних товаришів це було практично неможливим.

Останній поштовх. Наши рюкзаки, які загубили весь магазинний шик та набули солідного походового вигляду, увінчані розкішними ялиновими гілочками з максимально можливою кількістю шишок, звалені на платформі.

Так ми поверталися з Карпат.

І як ото було здорово так, не дбало закинувши за спину рюкзак (хто ж там знає, що в ньому крім спального мішка нічого немає?), йти такою шумливою юрбою до тролейбусу і кинути через плече «В Карпатах!» якій-небудь надто цікаві одеситі на її запитання «Де дають шишки?».

А ледь заплюшиш очі і — білий до болю в очах сніг, сумні і строгі ялинки, присипані снігом, і обов'язково лижня...

2

Ми приїхали у Воловець. Якщо не зважати на деякі неполадки, зв'язані з температурним завідуючою прокатом лиж, то можна сказати, що похід почався вдало.

Стали на лижі (дехто вперше). В той день лижі ковзали легко, лежав хороший м'який сніг і падати було зовсім не боляче. А ось підійматися з рюкзаком — проблема! У багатьох з'явилися підохрілі однодумці: або на лижах, але без рюкзаків, або ж з ними, але без лиж... А потім затишний будинок лісника, чудовий вечір і ночівка.

Наступного дня — прогулянковий вихід в гори. Дзвінкий гірський струмок і сніг, сніг, сніг... Білий-білий під ногами і синюватий вдалини. І вітер, коли летиш з гори (хоча наперед знаєш, що внизу впадеш). До дрібниць пам'ятається дорога наступного дня, що вилася серпантином по зарослих лісом горах з перилами з ялин. І дов-

3

І ще в день від'їзду чудова прогулянка на лижах по лісі. Потім — за шишками. Зустріч на вокзалі з братами по рюкзаку. Це були наші мехматівці. Останні сніжинки. Вагон заповнений туристами-одеситами.

І знову лекції. І якщо хтось буде сидити в аудиторії і дивитися невидючим поглядом в те невиразне місце, яке іменується «бог знає куди», і явно відчувається, що товариш цей дуже далеко від формул, то знайте, що бачить він гори в снігу і розчленено згадує спалені в поході шкарпетки, підгірну кашу і той чудовий ранок, коли він був черговим і його розштовхували о п'ятій ранку, і він, ридаючи від диму, розмушував сирі дрова...

А потім думки переходят на прозу — треба купити кеди, скоро знову похід...

Т. ГОЛІКОВА,
студентка п'ятого курсу
механіко-математичного
факультету.

рою французької філології А. Гриценка.

Далі учасники вечора розповідають про життя і творчість Фадєєва, про його твори, про геройів.

Після невеликої перерви учасники вечора зібралися в клубі. «Артисти» окупували сцену. Об'єднаний концерт почали піснею.

Н. БОЙКО.

ВЕЧІР ДРУЖБИ

ТАКА зустріч відбулася вперше. Студенти французького відділення факультету іноземних мов в суботу були гостями іноземних студентів, які навчаються в Одесі. Це була незвичайна зустріч з посланцями далекої Африки.

Студенти зібралися, щоб провести дискусію по книзі О. Фадєєва «Молода гвардія».

Гостей запрошують у просторий зал бібліотеки.

Уважно вислухали присутні вступне слово завідуючого